

Prenumerata.

We Lwowie: rocznie 14 zł. 40 ct. kwartalnie 3 zł. 60 ct. miesięcznie 1 zł. 20 ct. półmiesięcznie 60 ct. Za odnośzenie do domu miesięcznie 20 ct.

Na prowincji: rocznie 19 zł. 20 ct. półrocznie 9 zł. 60 ct. kwartalnie 4 zł. 80 ct. miesięcznie 1 zł. 60 ct. za półmiesiąca 80 ct.

Za granicą: Dopłaca się miesięcznie 1 zł. do cen miejscowych.

Prenumeratę przyjmuje się tylko od 1. 15. każdego miesiąca. Numer kosztuje 6 ct.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie także w Niedziele i Święta o godzinie 8. rano.

Administracja, Ekspedycja i Biuro Redakcji, przy ulicy Akademickiej 1. 3.

Ogłoszenia.

Od objętości wiersza petytowego pięciolatowego 6 cent.

Reklamy w rubryce „Nadesłane” 20 ct. od wiersza.

Jedno ogłoszenie drobne do 6 wierszy 20 ct.

Dołączenia do Kurjera (Prospektu, cyrkularze etc.) przyjmują się za cenę 1 zł. od 100 egz. dla zamiejscowych a 50 ct. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Listy reklamacyjne nieopieczętowane nie podlegają opłacie.

Dziś: Lukrecji i Cyryla.

Wtorek. Amalii p. Witalisa.
Środa. Pelagii męcz.

Czwartek. Henryka. Gwalberta.
Piątek. Joela, Analekta.
Sobota. Bonawentury. Kamila.
Niedziela. Roz. Ap.

Kalendarz myśliwski.
Wolno polować na jelenie, kozły (rogacze) i ptactwo wodne i błotne w ogólności.

Wschód Słońca o 4 godz. 16 minut.
Zachód Słońca o 7 godz. 53 minut.
Długość dnia 15 godz. 37 minut.
Barometr nieruchomy.

Zaproszenie do przedpłaty.

We Lwowie:

kwartalnie	3 zł. 60 ct.
miesięcznie	1 „ 20 „
półmiesięcznie	— „ 60 „
za odnośzenie do domu	— „ 20 „
miesięcznie	— „ 20 „

Na prowincji:

kwartalnie	4 zł. 80 ct.
miesięcznie	1 „ 60 „
za półmiesiąca	— „ 80 „

Numera „Kurjera Lwowskiego” sprzedaje administracja przy ulicy Akademickiej 1. 3 od pół do 8 rano do 8 wieczór i wszystkie lwowskie księgarnie.

KOLONJE WAKACYJNE.

Za kilka dni zamkną się szkoły średnie i nastąpią wakacje.

Pewna część młodzieży pojedzie więc na wieś oddychać świeżym powietrzem, odżywiać się zdrowym pokarmem, używać ruchu, kąpiele, jazdy konnej i tysiąca innych wiejskich przyjemności.

Reszta zaś zostanie w mieście, będzie połykała kurz uliczny, żywiła się kartoflami i chlebem, a słałała się w ciasnych mieszkaniach, mających okna, wychodzące na brudne dziedzińce.

Jedna więc część młodzieży wróci po wakacjach pełna zdrowia i siły, z umysłem świeżym, a z organizmem zahartowanym do walki z mikroorganizmami miejskimi; natomiast druga zwątli swój organizm, umysł roznerwuje, osłabi przewód pokarmowy i gdy w jesieni przyjedzie do szkoły,

będzie słabszą niż była przed wakacjami.

Nie dociekajmy przyczyn, dla czego niesprawiedliwy los skazał jedną część jej na gorsze warunki istnienia, a drugiej lepsze zgotował. Bo intencją naszą nie jest badanie tych przyczyn, ale wystąpienie z projektem, mogącym ich złym skutkiem zaradzić.

Projektem tym są „kolonie wakacyjne”.

Myśl ich zrodziła się w naszej stolicy, na tym gruncie, na którym najlepsze myśli rodzi społeczeństwo nasze. W Warszawie od paru lat uorganizowane są takie kolonie i dzisiaj prosperują już w najlepsze. Wychodząc z zasady, że tylko ludzie ubodzy nie mogą na lato wywozić dzieci na wieś, zebrano drogą składek fundusz i przy pomocy jego pootwierano w rozmaitych okolicach Królestwa, w majątkach szlachty, kolonie, zostające pod nadzorem pedagoga, a liczące po kilkunastu lub nawet kilkudziesięciu chłopców. Rodzice ich dają ubranie i bieliznę, jeżeli mogą to przyczyniają się cokolwiek do kosztów utrzymania, resztę zaś pokrywają składowi.

W wiejskim dworze, ustąpionym bezpłatnie przez szlachcica, żyje tedy młodzież, dzień cały spędza na świeżym powietrzu, gimnastykuje się, używa kąpiele, na fornalskich broniakach uczy się jeździć konno, spożywa dużo mleka, mięsa, jagód i owoców, a przytem i o nauce nie zapomina. Odbywa wycieczki agronomiczne, geologiczne i botaniczne, przypatruje się życiu zwierząt, które zna tylko z obrazków, i wraca do miasta nietylko zdrowsza i silniejsza, ale i posiadająca o wiele więcej wiadomości z nauk przyrodniczych, aniżeli mogłaby się przez dziesięć lat nauczyć z książki.

Moglibyśmy i my coś podobnego zrobić, jakkolwiek ofiarności w naszym kraju stoi na szczyblu nieporównanie niższym, niż u naszych zakordonowych braci, a za to bez porównania mamy rozwinięty więcej stadowy pierwiastek „stania”.

Przypuścmy, że w mieście naszym jest setka młodzieży szkolnej, tak ubogiej, że o wyjeździe na wieś myśleć nie może. Niechby się znalazło kilku obywateli wiejskich, którzy mają w swoich folwarkach pustką stojące dwory i niechby oświadczyło gotowość odstąpienia tych budynków na czas wakacyjny. Utrzymanie na wsi stu chłopców lub dziewcząt przez przeciąg sześciu tygodni nie kosztowałoby więcej nad 2 tysiące guldenów. Część tej kwoty pokryliby sami rodzice. Niejedna rodzina dałaby dziesięć, piętnaście a nawet i więcej guldenów, za możliwość wysłania syna lub córki na świeże powietrze. Z oszczędności wycisnęłaby tę kwotę, ale dałaby, gdyby wiedziała, że dziecko jej będzie przez ten czas pod okiem pedagoga i w przyzwyczajonym towarzystwie, że mu się nic złego nie stanie a natomiast, że nakarmi się ono świeżym powietrzem i zdrowym wiktem, wróci silniejsze, jędrniejsze i lepiej wyposażone w wewnętrzną siłę organiczną do walki z mikroorganizmami szkarlatyn, dyfterji, tyfusu etc.

Lekko licząc, można więc przypuścić, że po 10 złr. uzyskaliby się od rodziny, co znaczy, że 1000 guld. pokryłoby zaraz. Drugie tysiąc można byłoby zebrać drogą składek dobrowolnych, drogą amatorskich koncertów, festynów, przedstawień teatralnych etc. Kolejne zniżyłyby niezawodnie cenę jazdy do minimum: od stacji kolejowej do kolonii dowiozłaby okoliczna szlach a chętnie młodzież swojemi fornalkami, a nad wynalezieniem sumiennych pedagogów, którzyby się zajęli przez czas wakacji dozorem i gospodarstwem całej kolonii, pomyślałoby Towarzystwo pedagogiczne lub kółko nauczycieli szkół średnich

I dołożonoby jedną cegiełkę do gmachu naszej przyszłości...

Wzmocnionoby sto organizmów młodych, wyposażonoby je w nowe siły, fizyczne i umysłowe

18)

Małazka

przez

Gabryelę Śnieżko Zapolską.

(Ciąg dalszy).

— Ot przyjechał jasny plenipotent — zaczął żyd — i mówił mi co jasnie hrabina ma syna i kazał mi wiszukać we wszi dobre mamkę dla dziecka, ja pomislałem co wyjechać możecie — bo to i los i szczęście nie małe. Będzie pieniędzy kupa i podarków. To bardzo dobry interes. Mnie Hapka Paziozyczna zaczepiła i dawała odstępnę, ale ja przody do was przyszedł może z wami zrobie geszef. Ale musicie mi dać faktornego tego czarnego byczka co go macie w chlewiku. A to wam przysła Jaśnie Wielmożny plenipotent na poczętek..

I kładł na stole różową assygnatę, a mru-gał wcięż figlarnie i uśmiechał się dwuznacznie...

Małazka aż pobladła z wielkiej radości.

Nie patrzyła na dziesięciurublowkę — pieniądze dla niej w tej chwili nie miały żadnego znaczenia — szczęście przepełniło jej całą istotę i mieniło się tysiącami odcieniami na jej zwykle zaszepionej twarzy. Pojedzie do miasta, będzie chodzić w krasnych spódnicach i koralach po złoconych pokojach, jeść na gładkich błyszczących talerzach!

Tysiące myśli krzyżują się w głowie jak błyskawica — ale rzecz dziwna... to co ja najwięcej do Warszawy ciągnąć powinno, to jest sposobność widzenia hrabiego, utonęło w tym chaosie dumy i chęci zadowolenia próżności. Nie myśli o bładym paniczku rzekłbyś że nie dba o niego — drży coła i stojąc przed Szmulem układa plany i zamiary na przyszłość.

Dziecko, mąż, chata, swoi, nie nie istnieje dla tej zgorączkowanej kobiety, przed jej oczyma snuje się jakiś świat zaczarowany, jakieś mgliste nie wyraźne obrazy, z których zapytana nie mogłaby zdać dokładnej sprawy.

Po kilku chwilach Szmul opuszcza chatę Julkową — na progu rzuca jeszcze jedno słowo:

— Nu! o dziesiątej coby wy byli gotowi — a nie gadajcie przed mężem — on głupiec jeszcze was nie puści — potem jak zobaczy jaki to dobry interes, to się przestanie złościć i ukłodzi — ja tu będę czekał za chlewikiem i was na kolej odwożę. Tam będzie Terpiłowski i Was przypilnuje do Warszawy. Pamiętajcie, cobyście się nie spóźnili... bo wezmę Hapkę i wy straciecie los, a jaki los!...

— Nie zapomnę, nie zapomnę — upewniała Małazka i drżącą od wzruszenia ręką otwierała niskie drzwi chaty, opierając się o ścianę.

Czarna postać żyda niknęła w szarem świetle dnia zachodzącego.

— O dziesiątej — wyrzekł, obracając się raz jeszcze.

— O dziesiątej — powtórzyła jak echo kobieta.

Gdy Małazka wróciła do izby, zastanowiła się. Powtórzyła za żydem „o dziesiątej” — ale z kądkie ona może wiedzieć, kiedy to będzie ta dziesiąta.

Bezpieczniej zrobi gdy zaraz zwiąże węzełek i schowa się za chruścianną ściankę chlewika. Julek może lada chwila wrócić — a tajemny głos ostrzegł ją, że w takim razie musiałaby pozostać w domu.

Na tę samą myśl ogarnia ją szal. Ona miałaby wyrzec się dobrowolnie takiego szczęścia — odstąpić innej to ziszczenie marzeń i snów swoich! Nigdy! raczej z życiem pozwoli wydrzeć sobie zaszczyt zostania mamką hrabiowskiego dziecka.

Roztwiera szybko skrzynie i rzuca krasne spódnice, haftowane koszule, zapaski i związuje je w nieładzie z pospiechem wielkim.

Dwie sine plamy występują jej na policzki. Drży cała, pierś faluje pod zgrzebną koszulą, oczy błyszcą wśród ciemności, jak dwie gwiazdy odbite w zielonawej wodzie.

Już jest gotowa, biegnie do progu nieprzytomna, szalona...

Nagle ze środka ciemnej izby dolatuje płacz cichy — jakieś niewyraźne łkanie.

Małazka obraca głowę i zatrzymuje się chwilę. To dziecko jej zbudzone, zapewne głośne, dopomina się o pierś matczyną.

Uciekająca kobieta doznała nagle dziwnego uczucia, było to pchnięcie noża, które przeszło jej serce. Zdawało się jej, że ktoś przykuł jej stopy do ziemi — lekki wezełek zarzucony na

uratowanoby niejedyn z nich od śmierci, która go może czeka podczas następnej jesieni lub zimy, wskutek wycieńczenia, odżywiania się złego, odychania złem powietrzem.

Rzucamy tę myśl, chociaż wiemy, że nikt nas nie poprze, a prasa jej nie podniesie. Rzucamy ją jednak w tym ogólnym szkicu, ale do niej wrócimy jeszcze, a tymczasem pozwalamy sobie ludzi się nadzieją, że za dni parę uorganizuje się we Lwowie kółko ludzi, gotowych zawsze stanąć do apelu, gdy wzywa ich sprawa publiczna — i kółko to zajmie się stworzeniem pierwszej kolonii letniej, a szlachta nasza większa z zapalem właściwym ludziom stojącym na czele narodu, pospieszy z ofiarowaniem swych dworów wiejskich na pomieszczenie ubogiej młodzieży.

Zobaczmy. Kto wie?

Eskulap.

KRONIKA.

Z życia towarzyskiego. Znany pałac hr Mierów, położony przy ulicy Majerowskiej, ma wkrótce przejść na własność hrabiny namiestnikowej. Podobno już prowadzą się w tym celu rokowania. A z faktu tego, że hr. Potoccy nabywają ten pałac, powszechnie utrzymują w sferach towarzyskich, iż p. namiestnik ustąpi rychło z posady.

— Donoszą nam z Monasterzysk, że na cześć ks. Wirtemberskiego, który tam się udał na inspekcję wojskową, odbyła się 4 b. m. w miejscowym kasynie wojskowym zabawa. Przed zabawą zaś była krótka recepcja u p. Józefa hr. Młodzieckiego, którą ks. Wirtemberski uświetnił swoją obecnością.

— W *Słowie* warszawskim czytamy:

„Dowiadujemy się o trzech odbytych zaręczynach: Hr. Stanisław Plater z Poznańskiego (Prochy) z hrabianką Zofią Grudzińską, córką Zygmunta i Marii z Działyńskich, córki s. p. Tytusa. Naręczona jest więc siostrzenicą zasłużonego s. p. Jana hr. Działyńskiego, a Joanna księżna Łowicka była ciotką jej ojca. Dom hr. Grudzińskich, herbu Grzymała, jest jednym ze znakomitszych rodów w Wielkopolsce.

„Zdzisław książę Czartoryski, syn s. p. ks. Adama (Rokosowo), urodzony z Elżbiety hr. Działyńskiej, córki s. p. Tytusa, zaręczył się z panną Marją-Heleną Zaleską, córką Aleksandra i Martyny z Grabianków (Ostapkowce na Podolu).

„Agust hr. Zamojski, syn hr. Augusta (Różanka) i s. p. Elfrydy hr. Tyzenhauzówny, z Różą hr. Zamojską, córką hr. Stanisława (Podzamcze) i Róży Potockiej Przemysławówny, urodzonej z Teresy ks. Sapieżanki“.

plecach zaciężył nagle jak stufuntowy ciężar i gniotł jej silne ramiona.

Dziecię płakało ciągle w swej plecionej kołysce, głos ten rozlegał się po ciemnej izbie coraz wyraźniej, donośniej, śmieiej. Wśród tej ciemnej izby płaczliwy głos maleństwa zdawał się wołać, prosić, upominać...

Małuszka stała chwiejna, niezdecydowana, przelęknięta prawie.

Nagle dał się słyszeć skrzyp bramy. To Julek wracający z dworskiej stajni do chaty. — Jednym skokiem Małuszka przeskakuje ciemną sionkę i jak błyskawica niknie za ścianą chlewiku.

Tam składa swój węzełek i czeka na Szmula. Gdy Julek wszedł do chaty, zdziwił się niemało, niezastawszy żony w izbie. Sądził, że poszła po wodę lub po ogień do sąsiadki. Zapalił łuczywo i wziął na rękę płaczącego syna.

Tej nocy wszakże długo czekał na powrót żony, a dziecę napróżno płakało i skarżyło się żałośnie.

Dopiero nazajutrz dowiedział się, co się stało z tą, którą umiłował małą dziewczynką, a potem krasawicą pod dach swój wprowadził.

Po pięknej i hardej młodości zostało tylko malutkie dziecę, spiące w plecionej kołysce, trochę szmat porozrzucanych i różowa dziesięciorublówka zapomniana na stole.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Muzyka wojskowa! grać dzisiaj będzie o godzinie 6 i pół na Wysokim zamku. Program następujący: 1) Marsz Zistlera, 2) Uwertura z op. „Stradella“ Flotowa, 3) Wale Straussa, 4) Chór pielgrzymów z op. „Tannhauzer“ Wagnera, 5) Polones Ogińskiego, 6) Potpourri z operetek Zistlera, 7) Kwartet i Finał z op. „Makbet“ Verdiego, i 8) Galop huzarski Zistlera.

Program ten wykona kapela pułku nr. 80.

Teatr. „Nasi sprzymierzeńcy“ to trzyaktowa frazaska z istic francuskim humorem i lekkością napisana. Intrygę prowadzi wdówka dowcipna, trochę kokiетка, która sprawia sobie zabawę swatając kuzynka Iwa na polu bitwy, ale niedźwiedzia salonowego, ze swoją przyjaciółką, a równocześnie przeszkadza w zabiegach o rączkę tej samej panny motylkowi, kochającemu się w każdej napotkanej kobiecie.

Niema tam intrygi sztucznej i zawikłanej, wije się ona zgrabnie i naturalnie, wśród dowcipnego a przyzwoitego dialogu. Od początku do końca słucha się tej frazaski z przyjemnością.

Zabawiła się też niezłe licznie wczoraj zgromadzona publiczność, do czego przyczyniła się dobra gra artystów.

Wyliczać wszystkich brakłoby komplementów. Wyszczególnić atoli musimy grę p. Kwiecińskiej i Woleńskiego i jeszcze raz prosić panią German o wystrzeganie się szarzy, niesmacznej nawet w takiej frazsce.

Konkurs. Wydział Towarzystwa Bratniej Pomocy Słuchaczy Politechniki we Lwowie, ogłasza konkurs na temat następujący:

„Stosunek techniki do handlu, przemysłu i rolnictwa w naszym kraju“. Prace obejmujące najmniej 3 arkusze druku, nadsyłać mogą członkowie Towarzystwa najdalej do 31. stycznia 1884 na ręce Wydziału.

Najlepsza praca zostanie nagrodzona kwotą 60 złr., druga kwotą 40 złr.

Samobójstwo. W aresztach lwowskiego sądu karnego krajowego odebrał sobie wczoraj jeden z więźniów życie przez powieszenie. Samobójca pozostał dopiero w więzieniu śledczym, uprzedził zatem łagodniejszy może wyrok sądu.

Namiestnictwo przesłało lwow. Izbie handl. statut giełdy lwowskiej, zatwierdzony przez ministerstwo skarbu w porozumieniu z ministerstwem handlu i wezwało do wyboru komisji wyborczej. Prezydent Izby powołał tedy do komisji wyborczej dla przeprowadzenia wyborów do Rady giełdowej i do kolegium sędziów polubownych pp. Michała Dymeta, Henryka Sokala i Władysława Gubrynowicza. Przeprowadzenie kroków przedwstępnych do urzędzenia giełdy, poruczone zostało biurom Izby.

Rudera. W domu nareżnym przy ulicy Gołębiej zawalił się wczoraj cały sufit nad sienią. W chwili zaważenia stanęła właśnie matka z dzieckiem na ręku na progu sieni, jedna tylko sekunda, a byłaby nie uszła nieochybniej śmierci. Jest to dom stary i bardzo zniszczony, spodziewano się nawet podobnego wypadku, nie doszło to atoli do wiadomości naszego magistratu. Jest jednak we Lwowie więcej takich domów, nierestaurowanych i groźnych katastrofą, mógłby więc rząd budowniczy poddawać się o nich i pilniej czuwać nad przepisami o bezpieczeństwie publicznem.

Dyslokacja w armji austriackiej. W esieni bieżącego roku nastąpi dyslokacja pułków armji austriackiej. Z galicyjskich pułków przeznaczono do armji okupacyjnej 55 pułk piechoty (sztab i dwa bataljony) z Brzeżan i Tarnopola do Plevje. Powróci zaś z krajów okupowanych bataljon pułku Nr. 9. do Brzeżan, pułku Nr. 77. do Przemyśla, Nr. 80. do Tarnopola, Nr. 95. do Czortkowa i bataljon strzelców polnych Nr. 13. do Krakowa.

W obrębie zaś monarchji z pułków galicyjskich przeniesiony zostanie pułk Nr. 77. z Sanoka do Przemyśla i Nr. 95. z Czortkowa do Stanisławowa.

Nadesłane. Tytuł ten nosi w każdym piśmie pewna rubryka poświęcona reklamom kupieckim i inseratom droższym. Oprócz tego staczają nieraz na jej arenie walkę ze sobą ludzie, nie należący do cechu dziennikarskiego, a w końcu czasami wpakowuje w nią redakcja taki artykuł prywatny, który z pewnych względów czuje się obowiązana ogłosić, a za który nie chce na siebie brać żadnej odpowiedzialności, lub z którego myślą czy formą, solidaryzować się wcale nie pragnie. Tak jest przyjęte w całej Europie i tak też jest u nas.

Zagadką jest dla nas tedy, dla czego w dzisiejszym *Czasie* (nr. 152) znajduje się w rubryce

„Nadesłane“ list p. Anny z Działyńskich Potockiej, napisany ciepło, z werwą i uczuciem, a w formie wykwiutnej, wzywający do składek dla ubogiego weterana, który przebywszy czas jakiś w Galicji i nie mogąc tu znaleźć żadnego zatrudnienia, wrócił na obczyznę w nadziei, że tam gdzie przebył lat kilkadziesiąt, przedzej mu może chleba nie odmówią. Tymczasem zachorował i jest w ostatniej nędzy. Myśl listu jest tak zacna i uczciwa, że niktby się jej nie poważał zdegradować umieszczeniem pomiędzy korneuburskim proszkiem, a pigułkami Guyota. Dla czegoż więc *Czas* ją tam umieścił?

Zamiast jednak łamać sobie głowę nad rozwiązaniem tej zagadki i zadawać sobie pytanie, na którym miejscu umieściłby *Czas* list pierwszego lepszego dyrektora *Länderbanku*, wolimy podać adres, pod którym p. Potocka prosi o nadsyłanie składek. Oto koniec listu:

„Nie proszę staruszka o upoważnienie, nazwać go publicznie nie mogę. Na moje ręce przysłać proszę, kto co może, choćby uie wiele — aby zaraz.

Tym co przysłał coś z chęcią, wyjawię, o kogo chodzi i nawet kwit na niego przysłać, ale na co mam ból do bólu dodawać i wobec obojętnych i cudzych wyjawiać nazwisko człowieka, który nigdy ręki nie wyciągał i do 80go roku życia pracował, dopóki sił stało

Adres mój, jeżeli zaraz: Karlsbad Villa, Lord Byron. Park str. Za kilkanaście dni zaś: Rymaków w Galicji, powiat Sauecki,

Anna z Działyńskich Potocka.

Nie zawadzi na ostatku przytoczyć oklepiane może ale jakże słuszne przysłowie: *Qui cito dat, bis dat*“.

Sobieski zakazany. Czytamy w „Gońcu Wielkopolskim“: W tej chwili dochodzi nas depeusza, że w pewnym mieście na prowincji magistrat nie pozwolił na naradę o obchodzie zwycięstwa pod Wiedniem, że i pan landrat, proszony o zniesienie takiego zakazu magistrackiego, żądaniu odmówił, więc sam na zgromadzenie nie zezwolił, że wreszcie w dniu i godzinie mającego się odbyć zebrania pojawił się wachmistrz aż z czterema żandarmami, gotów zebrać, gdyby rozpocząć się miało, natychmiast rozwiązać.

Cholera. Wiadomości o cholery są z każdym dniem groźniejsze, nie mogą tego zataić nawet te pisma, które stojąc na żołdzie giełdzystów, starają się jak najbardziej uspokajać publiczność.

Najświeższe wiadomości donoszą, że w Aleksandrji już zmarły dwie osoby na cholery, po parugodzinnych zaledwie cierpieniach. W armji angielskiej zaś zachorowało kilkunastu żołnierzy.

Bardzo wielu sądzi, że cholera rozszerza się przez zetknięcie; mniemanie to jest mylnem, gdyż choroba ta jest miazmatyczną, a jako taka, nie da się żadnym kordonem powstrzymać, bo zarodki jej płyną z falami powietrza. Jeżeli przedrze się do Europy, wnet cała ta część ziemi może nią być atakowana. Nie należy zatem usypiać spokojnie, że ustrzegą nas od tego gościa kordony wojskowe, że kwarantany nie dopuszczą go do nas, ale należy samym nam usunąć wszystkie warunki, któreby się mogły przyczynić do rozwoju tej strasznej zarazy.

Według wykazów urzędowych umarło przedwczoraj w Damiecie 109 osób na cholery, w Mansurach 68, w innych miejscowościach po kilka, lub kilkanaście osób. Wielce przyczynia się do tej śmiertelności nieopisany skwar, jaki panuje w Egipcie. Nie można 10 minut wytrzymać pod gołym niebem. Zdaje się, że się jest w ogromnym piecu zapalonym, cały horyzont zaczerwieniony przedstawia morze płonące.

W Kairze ten sam popłoch, co w Aleksandrji, nie łądzą się już tam nadzieją, że epidemja nie dotrze do stolicy kraju. Parowce codziennie wywożą secinami uciekających przed cholery, a przerażenie i zamieszanie jest nie do opisanania.

Sprawa Tisza-Eszlarska. Przedwczorajszy, tj. czternasty dzień rozprawy nie nastreczył korespondentom wiedeńskim tematu do ujadania na Węgrów, ani też zeznania świadków nie dozwoliły im tryumfować przed wydaniem wyroku. Sprawozdania wczorajsze podane są sucho, z zamieceniem naturalnie tendencyjnym niekorzystnym dla oskarżonych zeznań.

Po otwarciu o godzinie 10 posiedzenia, oznajmił przewodniczący, iż otrzymał od władzy gminnej w Bodrogh-Olaszi zawiadomienie, że dzieci kąpiące się w rzece Bodrogh znalazły faszke zakorkowaną, która zawierała wewnątrz papier jakiś zapisany. Po rozbiciu faszki okazało się, że był to

list, pisany ołówkiem w dniu 30 czerwca 1882 następującej osnowy: „Zrażonego do świata i ludzi, pchnęły mię zwątpienie i nudy w objęcia śmierci. W czasie, gdy kto te słowa odczyta, nie będę już należał do żyjących. Czuje się jednak obowiązany zrobić wprzód następujące wyznanie: W czerwcu 1882 udusiłem niewierną moją kochankę Julję Simar i wrzuciłem następnie w Tisza-Dadar do rzeki. W interesie prawdy czynię to wyznanie i daty te podaję dla użytku sprawiedliwości. Czynie to w imię Boga i obowiązku. Umierający nie kłamiał! Jan Loeki dyplomowany maszynista“.

Po odczytaniu tego listu postawił prokurator Szeiffert wniosek, aby list ten odesłać władzy administracyjnej w zemplińskim komitacie, gdyż zdaniem jego, sąd nie może z niego robić żadnego użytku. Nie zgadza się na ten wniosek obrońca Eötvös i żąda, aby przewodniczący zarządził dochodzenie sądowe, czy list ten podaje fakta, czy też tylko zmyśloną wiadomość.

Już wczoraj wspomnieliśmy, że trybunał ma dzisiaj naradzić się nad tymi wnioskami i powzięć dotyczącą uchwałę.

Nastąpiło z kolei odczytanie orzeczenia lekarskiego co do oględzin oczu Maurycyego Scharfa, a obrońca Friedmann zastrzegł sobie w tej mierze pytania na później.

Z powodu iż świadka, fiszka Drimy, pomimo usilnych poszukiwań, nie można było odnaleźć, zarządził przewodniczący odczytanie protokołu spisane go z Drimą przy pierwszym przesłuchaniu. Obok dokładnego opisu całej podróży wodnej, zeznał Drima, że Smilowicz razu pewnego wywołał na wybrzeże rzeki Herszka i pół godziny naradzał się z nim głosem przytłumionym.

Zapytany Herszko, co ma odpowiedzieć na tę okoliczność, oświadcza niepewnym głosem, że pieniądze wówczas pożyczął od Smilowicza. (Dawniej twierdził, iż się nie znali).

Żona oskarżonego Grossa zeznaje, że mąż jej w czasie od 3 do 13 lipca 1882 chorował i z domu nie wychodził. Uskarża się na sędziego śledczego, iż ją zmuszał do odmiennych zeznań. Podobnie zeznaje świekra oskarżonego Süßmana.

Na tę samą okoliczność, tj. czy Gross rzeczywiście chorował w wyżej podanym czasie, przesłuchano jeszcze Zuzannę Guylai, Barbarę Nagy i Marję Katalowską, które przypominają sobie, że mniej więcej w tym czasie chorował Gross, ale że wychodził czasami z domu.

Następnie przystąpił przewodniczący do przesłuchania tych świadków, którzy byli obecni przy rozpoznawaniu wyłowionego pod Dada trupa. Przedtem zwrócił obrońca Eötvös uwagę publiczności, że będzie musiał zadawać pytania, które mogą obecnie panie zażenować, dlatego uprzedzając o tem, prosi o opuszczenie sali. Po wyjściu kilku pań ze sali, zeznaje Jan Lapossy, pastor, że Estere Soly-mossy znał bardzo dobrze, gdyż uczęszczała przez 4 lata do szkoły niedzielnej, gdzie udzielał nauki religiji. Ciało w Dada znalezione nie należało do Estery, gdyż było więcej rozwinięte, a rysy twarzy niepodobne do Estery. Pojedynczych części ciała nie oglądał dokładnie. Na pytania prokuratora i obrońców odpowiada, że Estera nie miała tak rozwiniętych piersi, jak ciało znalezione, była bardzo szczupła i delikatna, ciało zaś wyłowione było dobrze i silnie zbudowane.

Franciszek Barkolnyj, nauczyciel z Eszlar, znał również dobrze Estere, która przez trzy lata była jego uczennicą i zgadza się z poprzednim świadkiem, że trup wyłowiony nie mógł należeć do Estery, gdyż była uderzająca różnica.

Estera była smukłą, rysy miała regularne, nos prosty, zwłoki zaś wydobyte były barczyste, o rysach grubych i perkatym nosie.

Wśród śmiechu publiczności zadaje obrońca Eötvös nauczycielowi różne pytania, aby go zawiąklać w sprzeczności, świadek atoli stanowczo po kilka razy powtarza swoje twierdzenie, że zwłoki nie mogły należeć do Estery.

Po półgodzinnej przerwie przesłuchano Gabryelę Gyanyj, krewną Estery, która to samo, co poprzedni świadkowie zeznaje. Również i matka Estery wykazuje różnice w drobnych szczegółach między zwłokami wyłowionymi a Esterą.

Na pytanie obrońcy, czy to prawda, że do rozpoznania trupa nie dopuszczano wszystkich osób, tylko te, które wskazał sędzia, odpowiada Soly-mossy, iż przypuszczano wszystkich, ktokolwiek znał Estere.

Przyniesiono następnie do sali suknie, w które ubrane były znalezione zwłoki. Przed rozpoznaniem ich przesłuchano jeszcze żonę Tanyja i Marję Toth, które dokładnie oglądały wyłowione ciało,

Estere zaś jak najlepiej знаły, nie znalazły atoli najmniejszego podobieństwa.

Bardzo niepodobały się te zeznania obrońcom, poczęli tedy wyrzekać na komisję śledczą, iż nie dopuściła żydów do rozpoznania trupa, gdyż ci „byliby z pewnością inaczej zeznali“. — Nie wątpimy, odpowiedziano im na to z audytorjum. Aby przeciąć te białania z jednej strony a sarkastyczne uwagi z drugiej, odroczył przewodniczący rozprawę do dnia następnego.

Temat do dramatu. W gminie Czabarówce, w powiecie husiatyńskim, przy kopaniu piwnicy w jednej z zagród włościańskich, znaleziono zwłoki mężczyzny. Trup był obrócony twarzą na dół i spoczywał w miejscu, gdzie nigdy cementarza nie było, od razu więc powstały poszlaki, że muszą to być zwłoki mieszkańca tej wsi Stefana Myśki, który w tajemniczy sposób zaginał przed dwunastu laty. Dalsze dochodzenia wzmocniły jeszcze te poszlaki tak, iż sąd zarządził uwięzienie dawniejszego właściciela zagrody, w której zwłoki znalezione. Uwięziony włościanin, jak stwierdzono, kupił był od Stefana Myśki chatę i grunt, lecz nie wypłacił mu całej ceny kupna, a w czasie zniknięcia Myśki własnoręcznie zasypał piwnicę, w której teraz trupa znalezione. Grozę tego dramatu wiejskiego podnosi jeszcze okoliczność, że uwięziony wydał był swoją córkę za syna zaginionego Myśki, Pawła i odstąpił mu chatę, nabytą od jego nieszczęśliwego ojca, i że właśnie Paweł, odkopując zasypaną piwnicę, odkrył trupa.

Romantyczna śmierć. Francuskie pisma opowiadają następującą historję wzruszającą, która może się nadawać jako przedmiot pożądany dla poetów. Młoda para małżonków w Joinville-le-Pont, siedziała przy kolacji wraz swemi rodzicami. Około godziny 9 rodzice udali się na spoczynek, a młodzi małżonkowie pod ramię wyszli do oranżerii, gdzie po dłuższym spacerze usiedli na kanapce. Sen ich zapewne ogarnął, gdyż na drugi dzień znalazł służący ogrodnika leżącą parę na kanapie pod wieszającym się nad nimi kwitnącem krzewem. Leżeli w objęciach, a na pozór zdawało się, jak gdyby spali. Wkrótce atoli przekonano się, że popadli, w sen, z którego się nie budzi człowiek więcej w śmierć wywołaną wonią kwiatów. Nieszczęśliwej parze sprawiono wspaniałą pogrzeb, a trumny ich obsypano najrzadszemi kwiatami.

Ogórkowy sezon zapełniają dzienniki zagraniczne wydobywanemi obecnie „z zapasów“ anegdotami, jedną z nich, jako odnoszącą się do popularnej ongi osobistości ks. Sułkowskiego powtarzamy. W roku zeszłym, na schyłku kąpielowego sezonu, zawitał książę do Karlsbadu. Z Drezną drogą telegraficzną zamówił sobie dziesięć pokoi w najprzedniejszym hotelu i cztery osły, „ponieważ zaraz po przyjeździe zamierza zwiedzić pobliskie góry“. Książę przybył późno w noc i nie miał się nairytował z powodu nieobecności osłów, które przez dzień cały nań czekały. Dostawiono ma się rozumieć długouchych bucefałów i poprzedzona dwoma jeźdźcami z latarniami w rękę, puściła się na wycieczkę kawalkata, złożona z czterech osób, księcia, dwóch dam i sekretarza. Nazajutrz zrana książę (którego zresztą nikt nie znał w mieście) udał się do handlarza obrazami i po długim przewracaniu wszystkich sztychów i rysunków, wybrał sobie... akwarelę. Kupiec naznaczył wcale skromną cenę — książę zapalił się i nazwał go osłem — sprzedający zapewnił, iż nim nie jest, co do tego stopnia rozdrażniło księcia, iż wypadł jak szalony ze sklepu obiecując, iż wróci natychmiast i kupca wypoliczkuje. W najwyższym wzburzeniu zjawia się w zarządzie policyjnym i pyta: „ile się u was płaci za policzek?“ Urzędnik zdziwiony wielce, lecz przejęty litością nad zirytowanym srodze, pyta nawzajem: „Uspokój się pan, a któż to panu, dał w twarz, jeśli wolno spytać?“ Książę wpadł w szal prawdziwy. Skończyło się na wyjaśnieniu, poczem oryginał prosto z policji udał się na dworzec kolei i opuścił Karlsbad, gdzie się już nigdy więcej nie pokazał...

Młyn w Sans-Souci. Zana jest owa odpowiedź młynarza z Sans-Souci, który nie chciał pozwolić nawet za znacznym wynagrodzeniem, by zniesiono jego młyn pod Poczdamem, zasłaniający widok z parku Fryderyka Wielkiego. Zagrożony, iż skoro król młyna nie będzie mógł kupić, to go gwałtem zabierze, odparł, że się tego nie leka, gdyż są sędziowie w Berlinie. Historyczny ten młyn, dotąd starannie kosztem państwa utrzymywany, dzisiaj zmurszały, grozi ruiną, i podobnie zniszonym zostanie. Mogliby jednak Prusacy śmiało utrzymywać i nadal tę pamiątkę sprawiedliwych rządów ich króla. Nic się bowiem od owej pory u nich pod

tym względem nie zmieniło, ta sama bezwzględność, gdy idzie o zagarnienie prowincji, ten sam uczciwy wymiar sprawiedliwości — gdy sprawa o młyn tylko.

Szajkę złodziei koni, która w ostatnich czasach była prawdziwą plagą gospodarzy powiatu husiatyńskiego, a skradzione konie uprowadzała za granicę rosyjską, mimo wielkich trudności powiodło się ująć posterunkowi żandarmerji w Probnźnie, a to w kryjówce leśnej u pewnego pob-reźnika pod tą miejscowością. Schwytano mianowicie czterech lotrów, a między nimi herszta bandy Łukasza Kozyre, który w r. 1880 umknął był z więzienia we Lwowie i ścigany listami gończemi ukrywał się na pograniczu rosyjskiem pod przybranem nazwiskiem Jaska Krętowskiego, tndzież niebezpiecznego złodzieja Jana Michalewskiego, poddanego rosyjskiego, który, jak się zdaje, jest identyczny ze ściganym listami gończemi Grzegorzem Michalewskim. Schwytani złościny przyznali się do kilkunastu kradzieży koni.

Na niemiecką komorę celną przybyła paka dla muzeum antropologicznego berlińskiego zawierająca... czaszki ludzkie. Do jakiej kategorii zaliczyć ten osobliwy bagaż? Radzono tedy, radzono i w końcu podciągnięto go pod rubrykę rzeczy noszonych *getragene Sachen*.

Gil Blas zamieszka obecnie w swoim odcinku powieść Juljusza de Gastyne pod tytułem: *La femme nue*, zapowiada zaś rozpoczęcie utworu *Claudin'a*, zatytułowanego: *Le store baissé...* Mile są zaiste sutereny tego dzienniczka...

Wiec kobiet w Londynie. Pod przewodnictwem członka parlamentu Jakóba Brighta odbył się obecnie w Londynie miting, który uchwalił szereg rezolucyj, przyznających kobietom prawo wybierania i wiele innych praw, których im dotąd zaprzeczano. Przy tej sposobności przedstawiły dwie amerykanki, pp. Stanton i Antony, położenie kobiet w Stanach Zjednoczonych, i wyliczyły rozmaite zdobycze kobiet w życiu społecznym i politycznym, o jakich przed laty czterdziestu nie marzyły nawet. Dawniej n. p. wolno było kobietom leczyć tylko żeńskie pacjentki, dziś już tysiące dyplomowanych kobiet-lekarzy praktykuje po całym obszarze Stanów Zjednoczonych.

Dawniej mogły kobiety mówić tylko kazania... swym mężom, dziś publicznie nauczają one z ambon, jako uznane przez rząd i płatne z publicznych funduszy dusz-pasterki bardzo wielu gmin wyznaniowych. Dotychczas utrwalone było przekonanie, że mężczyzna tylko bronić powinien kobietę, obecnie przemieniono rolę; kobieta występuje dziś w Ameryce jako obrońca mężczyzny... przynajmniej przed sądem przysięgłych, jako dyplomowany jurysta i obrońca sądowy. Dziś stoją otworem dla kobiet studia prawnicze, i wolno im przed najwyższym trybunałem występować w funkcjach adwokatów i obrońców. Pociąg do nowości był zawsze silnym u słabszej połowy rodzaju ludzkiego. Nie dziw więc, że kobiety redagują już dzienniki, wydają dzieła i stanowią połowę wielkiej armji reporterów. Wychowanie i kształcenie młodzieży dziś już spoczywa przeważnie w rękach kobiet, nie mówiąc o poczie, którą prawie zupełnie zawładnęły piękne, przystojne, sympatyczne i brzydkie yanke-ski. Referentka ubolewa tylko nad tem, że niestety najintraśniejsze posady zajmują mężczyźni; jedynym na to środkiem zaradczym, jest zdaniem panny Antony, wywalczenie prawa wyborczego; dopóki to nie nastąpi, kobieta zawsze jeszcze pozostanie niewolnicą mężczyzny. Zgromadzenie szalonymi oklaskami przyjęło mowę referentki; mężczyźni tylko przypatrywali się temu z wyrazem pewnego niezadowolenia i niepokoju. Pojmujemy, z przywilejami zawsze przykro rozstawać się.

Stowarzyszenie londyńskich dorożkarzy święciło dnia 29 czerwca dwunastą rocznicę swego istnienia. Zgromadzeniu przewodniczył generał lord Welseley, a pomiędzy gośćmi znajdowało się wielu członków obu izb parlamentarnych, jak niemniej wiele osób ze świata arystokratycznego i finansowego. Według wykazów policyjnych istnieje w Londynie 13.000 dorożkarzy, którzy z rodzinami stanowią ludność o siedemdziesięciu tysiącach głów. O rzetelności dorożkarzy londyńskich najlepiej świadczy ta okoliczność, że w roku ubiegłym oddali sami do policji 19.000 przedmiotów nieraz wartościowych, zapomnianych w ich dorożkach.

W tegorocznym budżecie preliminowano tysiąc funtów szterlingów na bezprocentowe pożyczki dla podupadłych członków stowarzyszenia. A nasi dorożkarze?...

Rzadki początek. Nie każdy może czytelnik wie, w jaki sposób rzaśniała na firmamencie

literackim francuskim gwiazdą Franciszka Coppe'go. Młody nieznaną jeszcze nikomu poeta służył w r. 1865 jako urzędnik w ministerjum wojny. Wówczas poznał przypadkowo artystkę dramatyczną Agar, która go prosiła, aby jej napisał jednoaktową komedię, którą chciała odegrać wraz z początkującą swoją towarzyszką Sarą Bernhardt na benefis. Poeta wziął się do dzieła i w dwie noce napisał komedię p. t. „La passant”. Owcześnie dyrektor Odeonu, pan de Chilly, któremu Agar przyniosła tę sztuczkę, z wielką niechęcią przystał na jej przedstawienie, gdyż obawiał się fiaska. A był na tyle otwartym, że widząc się z autorem, nie dodawał mu otuchy i przepowiadał upadek. Nadszedł wreszcie dzień benefisu; na afiszu teatralnym obok „La Passant” stała jeszcze druga jednaaktówka p. t. „La comédie de l'amour”, na którą dyrektor najwięcej liczył i świetną jej rolę przysłuścił. Przed rozpoczęciem przedstawienia zawezwano p. Chilly w jakimś pilnym interesie. Gdy za pół godziny powrócił, zastał cały teatr w zachwyceniu. Szalone brawa i oklaski napełniły salę nieopisanym hałasem. „A co nie powiedziałem — rzekł wchodząc do loży dyrektora, — „Comédie de l'amour” jest prawdziwym arcydziełem. Nie zawiodłem się wcale”. Lecz jakież było jego zdziwienie, gdy po chwili przekonał się, że salwą oklasków przyjęta komedia nie jest „Comédie de l'amour” ale „La passant”. Od tego wieczora imię Copp'ego było na ustach wszystkich Paryżan, a pierwszy ten jego występ zapewnił mu od razu przyszłość szczęśliwą.

Sala Alzacji i Lotaryngji w ratuszu paryskim. Francuzi, trzeba oddać im tę sprawiedliwość, starannie pielęgnują wspomnienie o ederwanej przemocą części ich ojczyzny, a pamięć doznanej krzywdy, jak i wiara w sprawiedliwość dziejową, jest równie silną u synów zagarniętych krajów, jak i u pozostałych w niezależności ich braci. Dla utrzymywania tych uczuć i związku pomiędzy rozdzielonymi dziećmi jednej ziemi, ma być w nowo odbudowanym ratuszu w Paryżu cała jedna sala poświęcona pamiątce alzacko-lotaryńskim. Malarze i rzeźbiarze rodem z tych prowincyj, podjęli się ńdekorowania sali i zamierzają przedstawić w niej najważniejsze fakta, tycające się historii tychże krajów, portrety ich znakomitych rodaków i t. p., a malarz Junit ma na ogromnym dziesięcio-metrowym płótnie odtworzyć uroczystość w Strasburgu w roku 1848, obchodzoną jednocześnie na uczczeniu nowej rzeczypospolitej i na pamiątkę dwóchsetnej rocznicy przyłączenia Alzacji do Francji.

Club-Almanach. Pod tym tytułem opuścił w tych dniach w Paryżu prasę, spory przeszło 1,300 stronic liczący podręcznik, który jak sama nazwa wskazuje, służy ku orjentowaniu się w kołach klubowych tak powszechnych w dzisiejszych czasach. Całkowity tytuł brzmi: „Club-Almanach. Annuaire des Cercles et du sport”. Oryginalna ta i pierwsza w tym rodzaju publikacja znalazła od razu przyjęcie w klubach i sporeje angielskim i francuskim, wyszła zaś pod egidą pierwszego sportmana angielskiego, księcia Walii, którego wizerunek skopjowany według bardzo udatnego portretu, rozpoczyna pierwszy rocznik tego wytwornego wydawnictwa. Tak rzeczony portret, jak idące w dalszym ciągu portrety księcia Aumale i cesarzowej austriackiej są nader podobne, rysował je zaś sam redaktor publikacji p. Konstanty v. Grimm, znany w kołach zarówno artystycznych jako jeden z przedniejszych uciłów Geroma, oraz w sferach wielkiego świata, gdzie miał sposobność zbliżyć się z księciem Walii. Pomysł „Club-Almanachu” jest w każdym razie nowy, książka podobna może służyć za informacyjny podręcznik, rozumie się głównie dla ludzi wyższego świata. Właściwy sport i część dotycząca klubów poprzedza obszerny dział dyplomatyczny i biograficzny. Ten dział przedstawia już interes i dla szerszych kół, są tu bowiem wymienione w sposób szerszy trochę niż w „Almanachu de Gotha” wszystkie osoby zajmujące w sferach urzędowych wszelkich państw wybitne stanowiska, oraz, czego w „Almanachu de Gotha” niema, dokładne listy wszystkich deputowanych. Oprócz tego znajdują się obszerniejsze znacznie niż w gotajskim, monografie znakomitych rodzin.

„Club-Almanach” ma jeszcze tę zaletę, że cokolwiek szerzej uwzględni rzeczy nasze. Tak np. monografie Czartoryskich, Radziwiłłów i t. d. są daleko obszerniej i wyczerpująco opracowane. Dalej spotykamy się tutaj po raz pierwszy z kompletnymi listami posłów naszych galicyjskich i poznańskich. Co do naszych klubów i sportu „Club-Almanach” uwzględni warszawskie Towarzystwo wy-

ścigów konnych z wymienieniem jego członków, oraz sprawozdaniem szczegółowem o zeszłorocznych biegach, dalej warszawski klub myśliwski i warszawski yacht klub. Obudwutych towarzystw członkowie są wymienieni, podobnie jak innych wyższych klubów i towarzystw sportowych na świecie.

Jako uzupełnienie służy część informacyjna z ogłoszeniami, drobniejsze wiadomości z zakresu „high life”. Redakcja książki mieści się w Paryżu na ulicy de Provence pod Nr. 51 i uwiadamia, że dział monografij rodzin historycznych pragnie w miarę nadsyłania wiarogodnych materiałów uzupełnić. „Club-Almanach” kosztuje 10 franków.

Refleksja.

Rodzice małej Andzi pokłócili się, przyszło nawet do czegoś więcej...

Andzia była przytem.

Po kłótni ojciec wybiegł trzaskając drzwiami, matka pozostała płacząc.

Andzia zbliżyła się do matki.

— Mamuniu...

— Co moje dziecko?...

— Czego płaczesz?

— To nic...

— Jako nie, tatko się gniewa... slyszalem... o! ci mężczyźni... już ja nie pójdę za mąż za mężczyznę chyba za kobietę!

Wątpliwość dziecka.

— Proszę mamy, czy to prawda, że profesowie są mądrzy?

— Prawda kochanku.

— A dlaczego ten profesor u nas abecadła nie umie?

— Co ty pleciesz Stasiu!?

— Jak mamunię kocham! przecież wczoraj pokazał mi abecadło i pytał się co, to za litera?...

GŁOSY PRASY.

Nowa Reforma wraca dziś do kwestji ugody Kurji z Rosją i stworzone przez tę ugode stanowisko katolicyzmu pod zaborem carskim tak charakteryzuje:

„Rząd carski nie tylko nie zniósł ukazów represyjnych z r. 1865 i 1867, nie powrócił zniesionych a nader dla nas ważnych dycezyj mińskiej, kamienieckiej i podlaskiej, zamieszkałej przez Unitów, lecz przeciwnie uzyskał sankcję papieża dla swych postanowień, gdyż bule papieskie przyłączają na wieczne czasy owe dycezyje do istniejących obecnie biskupstw. Wygrał więc rząd ważne bardzo dla prawosławia pozycje, a nadto kanonicznie uzyskał prawo świeckiej kontroli nad seminarjami duchownymi, zaprowadził w nich język rosyjski, historje i literaturę rosyjską, a za to wszystko zrobił jedno ustępstwo — zamianował zwierzchność kościelną w osobach nowych biskupów. Kurja więc rzymska wywalczyła formę i swoim zwyczajem dla hierarchji kościelnej poświęciła treść. Właściwie więc rząd rosyjski odniósł zwycięstwo, a Rzym za „pozostawienie hierarchji zupełnej wolności w rzeczach wiary, nie pozwalając się jednak mieszać do kwestyj wyłącznie należących do władzy świeckiej”. poświęcił Unitów na pastwę prawosławia, bo o tych męczennikach nie ma ani wzmianki w urzędowym komunikacie, jakgdyby milczkiem wcieleni zostali do cerkwi prawosławnej. Mógł więc rząd rosyjski z dumą powiedzieć: zawarłem z Rzymem układy co do niektórych kwestyj „bez naruszenia zasad kierowniczych polityki naszej co do katolicyzmu w Rosji”. A jakież owe zasady? *Quis nescit?* Oto wprowadzenie języka rosyjskiego do kościoła katolickiego, oddanie duchowieństwa w ręce policji, skornipowanie tegoż przez seminarja i zrobienie z księży agentów rosyjskich.”

Czas wita także dzisiaj sejm czeski i mówi naprzód o odrodzeniu narodowym Czechów, a w genezie tego odrodzenia ważne znaczenie przypisuje temu, że

„ruch czeski, lubo szedł od ludu nie był demokratycznym i owszem wzbudził on wspomnienia łączące się z imionami historycznymi; wolny od zażwiści kastowych, cieszył się każdym nowem nawróceniem i nowym nabytkiem. Powstał ztąd sojusz między ludem wiejskim, a szlachtą i wielkimi panami, sojusz, który nadał przewagę konserwatywnym żywiołom, a który w wyborach ostatnich zapewnił Czechom większość w kurjach mniejszej i większej własności ziemskiej.”

Następnie doradza Czechom, żeby byli umiarkowani w swej dalszej pracy i dążyli do zgo-

dy ze swym „bratem siamskim” to jest z ludem niemieckim, mieszkającym w Czechach.

Gazeta Krakowska wraca do swojego zadania, aby obmyśleć środek zniszczenia Rady ruskiej.

„Żaden kraj — pisze ona — nie zniesie państwa w państwie, bo żaden nie jest w stanie znieść czegoś podobnego. Cóż zaś dopiero, gdy taki status za zadanie sobie postawi zawładnięcie częścią ludności, jako „władza najwyższa” i rozbitcie kraju i rozkład jego społeczny”...

Zdaniem *Gazety Krak.* istnienie rady ruskiej najwięcej właśnie przeszkadza sprawie ugody.

„Przez nią — powiada *Gazeta* — zatrutemi zostaną wszystkie instytucje noszące na sobie charakter ruski i mogące być potężną dźwignią cywilizacyjną dla podniesienia ludu; namiętności społeczne wzrosną, żywiołów rozkładowych przybędzie, nieufności wzajemne zatrują nasze życie publiczne a nawet towarzyskie życie — i grant zostanie przygotowany, dla kogo trzeba, na plac boju, stos lub rusztowanie”...

Więc wzywa *Gazeta* wszystkich mężów politycznych naszego kraju,

„na których obowiązku i sumieniu opiera się pomyślność pokoleń, aby trzeźwo i zimno zastanowili się nad stworzonym długą bezmyślnością położeniem i zdecydowali, jak złemu zaradzić. W pierwszym zaś rządzie odwołujemy się do tych dla których sprawa ruska nie jest czczym frazesem, którzy czują i wiedzą, jaki zasób sił moralnych i materialnych leży w ruskim żywiole krajowym, którzy kochają cechy charakterystyczne ruskiej narodowości, rozumieją, czym jest sprawa ruska dla przyszłości kraju; do tych w pierwszym rządzie odwołujemy się, niech odpowiedzą: czy możliwym jest pójść spokojnie krok jeden naprzód w rozwoju kraju przy istnieniu „Rady ruskiej”? To dziś jest kwestja krajowa, a *par excellence* polityczna”.

Zgoda zastanawia się nad wiecem ruskim i powiada, że zgromadzenie się paru tysięcy włóscian jest faktem, który w każdym razie ma ogromne znaczenie, zwłaszcza gdy się pomyśli, iż lud nasz jest ubogi, na podróże pieniędzy nie ma i w ogóle do dalekich wędrówek ochoty nie żywi. Wprawdzie *Gazeta Narodowa* napisała, że komitet wiecowy opłacał chłopom koszty podróży, a księdom dawał po 60 i 70 złr. Jeżeli jednak przypomnimy sobie, że na wiecu było ze 2000 osób, a księży ze 100 jeżeli te cyfry pomnożymy przez choćby 10 złr. wydatków na osobę (co wcale wygórowaniem nie będzie, gdy się zważy, że wielu włóscian przyjechało aż z pod Kołomyi) to otrzymamy sumę kilkudziesięciu tysięcy guldenów. A trudno przecież przypuścić, żeby komitet wiecowy tak olbrzymią kwotą rozporządzał. Więc widocznie lud jechał za własne pieniądze, co znów świadczy z jednej strony o budzeniu się w nim świadomości politycznej, a z drugiej o potędze wpływów i sile organizacyjnej stronnictwa, które wiec urządziło. Mając zaś to na względzie, lekko owego wiecu traktować nie można.

„Poważni ludzie — pisze *Zgoda* — nie szukają zwycięstwa w zmniejszeniu systematycznym tego, co ich przeciwnik czyni, — owszem, zawsze więcej są skłonni do powiększenia niż do uszczuplenia doniosłości i znaczenia zamiarów swoich przeciwników. Wiec ruski zatem w każdym razie powinien zajmować naszą uwagę i powinniśmy śledzić wszystkie jego pojawy z wyteżoną bacznością i ciekawością, gdyż wiąże się on bezpośrednio z najwyższymi kwestjami naszego dobra, naszej przyszłości i bezpieczeństwa społecznego”.

Potem przechodzi *Zgoda* do sprawy referatów wygłoszonych na wiecu i widzi z nich, że partja ukraińska całkowicie zawładnięta została przez stronnictwo świętojurskie; nad faktem tym ubolewa i sięgając głęboko po jego przyczyny, znajduje je w postępowaniu centralnego komitetu wyborczego, który stawiał kandydatury bez wyższej racji, nie miał na myśli przyszłości naszego kraju, nie powodował się wyższymi względami, ale małostkowem schlebaniem jednej warstwie społecznej. Na nim więc główna wina ciąży, a raczej na tej czwórce menderów, którzy w nim rej wodzili, że sprawa ugody, która już była na najlepszej drodze, zaogniła się znowu i na najgorsze zesłała manowce. Niemniej wielka wina ciąży na dziennikarstwie polskim, zwłaszcza na lwowskim. Dopóty więc, zdaniem *Zgody*, celu naszego nie osiągniemy

„dopóki dziennikarstwo nie przestanie systematycznie podszezuwać na siebie dwa bratnie szczepy. Któż bowiem nie dojrzy tego, że rozprzeżenie i rozżalenie, jakim pałają Rusini ku Polakom, ma

źródło swoje głównie, a może wyłącznie, w lekceważącym traktowaniu spraw ruskich, a bardzo często w systematycznym przekreśnianiu i ośmieszaniu pracy i ruchu narodu ruskiego. Pamiętajmy, że każdy gwałtowny nacisk wywołuje jeszcze gwałtowniejszy odpór, i że ci, którzy lekceważeniem, ośmieszaniem i głoszeniem fałszów pobudzają Rusinów do coraz natarczywszej obrony i zawziętszej walki, najharmowniej się około dobra narodu polskiego zasługują. Jeśli już podobna ohydna walka bezecnym orężem oszczerstwa, fałszu i lekceważenia, przeszła w krew i kości pewnych naszych dzienników, to niechaj jej używają dalej przeciw swym przeciwnikom tej samej narodowości co oni, ale niech tym obrzydliwym sposobem nie rozżarzają i roznamietniają nienawiści dwóch bratnich narodów przeciw sobie“.

Oby dzienniki te zechciały usłuchać tej rozumnej rady. Oby naprawdę rzuciły się już lepiej na swoich, a Rusinom przez parę miesięcy dały spokój. Parę miesięcy nie więcej, a sprawa znacznie postąpiłaby naprzód, bo przedewszystkiem rozbiłyby się może sojusz ukraińców z świętojurcami.

Przegląd polityczny.

Austria. Na drugim posiedzeniu sejmku czeskiego dokonaniem zostało sprawdzenie wyborów, następnie zaś posłowie złożyli przyrzeczenie. Po ukonstytuowaniu się sejmku zorganizowały się i kurje. Przewodniczącym kurji większej własności ziemskiej wybrany został książę Karol Schwarzenberg, następcą zaś hr. Ryszard Clam-Martinić; w kurji miast przewodniczącym Wolfram, zastępcą Jreczek; w kurji gmin wiejskich przewodniczącym Dr. Trojan, zastępcą Löw.

Redaktor *Narodnich Listów* p. Karol Tuma, wybrany w jednym z okręgów miejskich zamiast kandydata centralnego komitetu Gablera, oświadcza w liście otwartym do wyborców, ogłoszonym w *Nar. List.*, że składa mandat, ażeby w obec rozpoczętych obrad sejmowych zachować zupełną swą dziennikarską niezawisłość, według zaś statutów poselskiego klubu czeskiego, wypracowanych przez Sladkowskiego, poseł traci swą niezawisłość i musi się poddać zupełnie dyscyplinie klubu.

Narodni Listy ubolewają nad tem, że w obecnym sejmie czeskim stanowiącą przewagę mają reprezentanci kurji dworskiej.

Na posiedzeniu klubu czeskiego postanowiono przyjąć do swego grona wszystkich posłów czeskich, nawet młodoczechów nie polecanych przez komitet wyborczy mężów zaufania.

— Z Iekan donoszą, że austriacki radca rządowy, wysłany dla zbadania różnych nieprawidłowości, których się dopuścili rumuńscy urzędnicy cłowi, zawiesił swe urzędowanie z powodu nietaktownego postępowania rumuńskich delegatów.

— *N. fr. Presse* omawia w korespondencji z Paryża zachowanie się prasy francuskiej w obec Słowian austriackich. Koresponoent konstatuje, że cała prasa francuska zajmuje nader życzliwe stanowisko w obec Słowian, a nieprzyjazne stanowczo w obec „wiernokonstytucyjnych“ centralistów. Najbardziej boli organ rzekomego liberalizmu, że nawet radykalna prasa francuska, nawet *Intra-sigeant* Rocheforta cieszy się z porażki hegemonów niemieckich podczas wyborów sejmowych w Czechach i Krainie. Jak to, a więc w obec radykałów francuskich „liberalizm“ austriackich Niemców mniej wart od konserwatyzmu i klerykalizmu feudałów Czech i Krainy! Niezawodnie. Tak przynajmniej sądzi radykalna prasa francuska, wiedząc jaki to liberalizm kultywują panowie centraliści. Cały świat się już na nich poznał, a oni by chcieli, żeby ich uważano za męczenników postępowych idei! Nawet Francuzi, którzy tak mało wiedzą co się dzieje po za rogatkami Paryża, dowiedzieli się przecież o „degermanizacji“ Austrii i nauczyli się mierzyć właściwą miarą szacownych piastunów *sui generis* liberalizmu, a oni wciąż jeszcze mają się za męczenników!

Rosja. *Nowoje Wremja* znalazło nareszcie rozwiązanie zagadki pochodzenia sprawy armeńskiej, będącej obecnie kością niezgody między Rosją i Turcją. Sprawę tę wynaleźli — zgadnijcie kto? — Polacy.

Na serjo. Tej nowoodkrytej „polskiej intrydze“ poświęca dziś dziennik potsersburski dwu-

szpaltowy artykuł wstępny, w którym wyjaśnia, jak to się stało. Posłuchajmy:

„Za czasóm jeszcze zarządu Kaukazem przez Woroncowa pisze *Now. Wr.*, zaczęli się pojawiać w różnych sferach działalności na Kaukazie Polacy.

Liczbę ich powiększyli znacznie zesłańcy i zdegradowani w żołdacy. Po upływie terminu kary większa ich część pozostała na Kaukazie; wstąpili oni w znacznej liczbie do służby rządowej jako zwykli urzędnicy, lekarze, inżynierowie, itp., ostatniemi zaś czasy szczególnie wielu Polaków zaczęło napływać do sądownictwa; jest ich także wielu w urzędach do spraw włościańskich i oświaty, tak, że polski żywioł na Kaukazie, który dawniej już potrafił skupić się i zyskać wpływ na politykę kraju, obecnie znacznie wzrósł w siłę. Wpływ polski na sprawy kaukaskie i dawniej był znaczny. Dążył on przedewszystkiem do wyrobienia między różnymi ludami Kaukazu pojęcia o narodowej autonomii. Ormianie okazywali się najbardziej odpowiednimi do celów polskich, jako w znacznej części katolicy, a przytem majątni i dość oświeceni... Polacy starali się wytworzyć na Kaukazie kwestję podobną do polskiej i nadbałtyckiej...

Dalej opowiada *N. Wr.* jak Polacy przeszkadzali kolonizowaniu rosyjskiej Armenii przez włościan rosyjskich, co według organu p. Suworina, jest najniezawodniejszym środkiem rusyfikacji, jak budzili swym wpływem Ormian do życia narodowego, jak swymi wpływami sięgali aż do tureckiej Armenii. W ten sposób „polska intryga“ stworzyła narodowość ormiańską i sprawę autonomii armeńskiej, bez czego ludy te i ziemia byłyby taką zdobyczą cywilizacji państwowej rosyjskiej jak ziemia Samojedów, Karakałpaków itp...

Nie myślałeś zapewne czytelniku, że posiadamy tak potężne wpływy na Kaukazie i w Armenii! Godne jednak uwagi jak systematycznie tropi obecnie *Now. Wr.* wszystkie ślady niebezpiecznej „polskiej intrygi“!

Anglja. Organa torysów zieją jadem i ogniem przeciwko Chamberlainowi za jego radykalne reformatorskie wystąpienia na bankietach Brighta i Cobden-klubu, organa zaś umiarkowanych whigów robią strasznie kwaśne miny. W ogóle daje się zauważyć wyraźny dość rozłam między whigami starego pokroju maszerującymi pod sztandarem starych liberalnych oligarchów, a późniejszym pokoleniem radykałów, idących pod przewodnictwem mężów osobistej zasługi, jak Bright lub Chamberlain. Pomiedzy torysami i wigami nie ma właściwie zasadniczej różnicy; obie partje bronią przywilejów oligarchji wobec ludu. W niedalekiej przyszłości stać będą na przeciw siebie zamiast torysów i wigów — radykaliści i konserwatyści.

— Z New-Yorku nadechodzi wiadomość, z której okazuje się, że „partja dynamitowa irlandzka“ daje znów znaki życia. W mieście tem odbył się temi dniami mityng, na którym zapadły „dynamitowe rezolucje“, zarządzono przytem składkę na „fundusz męczenników“. Scheridan wypowiedział na tem zgromadzeniu piorunującą mowę przeciw Anglii. Postanowiono nadesłańnych z Kalifornji 100 dolarów użyć na zakup dynamitu.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego“.

Berlin 8go lipca godzina 5 po południu. Śledztwo wstępne przeciwko Kraszewskiemu, który już od środy znajduje się w więzieniu śledczym w Moabicie, prowadzi berliński radca sądu krajowego Brausewatter.

Petersburg. 8 lipca godzina 6 minut 15 po południu. Zawarta przez rząd ugoda z kurją rzymską nie daje spokoju prasie moskiewskiej. Katkow omawia w tonie gryzącej ironji świeżo ogłoszony komunikat rządowy o układzie z Watykanem. Brak regularnie uorganizowanej polskiej hierarchji kościelnej nie był weale dla Polaków niokorzystnym, pisze redaktor *Mosk. Wied.* Hierarchia ta sprowadzi na Rossję kolosalny krach polityczny. W dodatku socjalistyczne idee zaczynają szerzyć się między polską młodzieżą i mogą zarazić młodzież rosyjską (!). Z wszystkiego tego Katkow wyprowadza wniosek, że scenerja dla nowej polskiej rewolucji jest już przygotowana. Aktorzy zajmują swoje stano-

wiska, orkiestra wkrótce grać zacznie, z charakteru już jednak instrumentów łatwo w góry przewidzieć, jaka to będzie muzyka.

Aleksandrja 8 lipca godzina 4 po południu. Z Damiety nadeszła tu pocieszająca wiadomość, że barometer spadł znacznie i obfity półgodzinny deszcz zrosił ziemię wysuszoną przez słońce. Termometr spadł także z 46 stopni Reaum. na 37. Wczorajszego dnia skonstatowano w Damiecie 114 wypadków śmierci od zarazy.

POCIĄGI KOLEJOWE.

od 1. czerweca 1883.

podług zegaru lwowskiego

Przychodzą do Lwowa:

Z KRAKOWA: o godz. 5 min. 40 rano pociąg pospieszny, o godzinie 9 min. 27 wieczór pociąg osobowy, o godz. 11 min. 40 przed południem mieszany, o godzinie 7 min. 54 wieczór pociąg lokalny.

Z CZERNIOWIEO: o godz. 10 min. 0 wieczór pociąg pospieszny o god. 3 min. 35 rano i o godz. 3 min. 52 po południu pociąg mieszany.

Z PODWOŁOCZYSK: na dworzec Podzamecz o godz. 10 min. 17 wieczór pociąg pospieszny, o godz. 2 min. 31 rano i o godzinie 2 min. 42 po południu pociąg mieszany.

Z PODWOŁOCZYSK: na dworzec główny lwowski o godzinie 10 min. 30 wieczór pociąg pospieszny, o godz. 3 min. 5 rano i o godz. 4 min. 16 po południu pociąg mieszany.

Ze STANISŁAWOWA: na Stryj, rano o godz. 3 min. 20 pociąg omnibusowy, wieczorem o godz. 8 min. 32 pociąg mieszany i o godz. 3 m. n. 4 po poł. pociąg lokalny Szezerzec-Lwów.

Odcodzą z Lwowa:

Do KRAKOWA: o godzinie 10 min. 50 wieczorem pociąg pospieszny, o godz. 4 min. 5 rano pociąg osobowy, o godz. 5 min. 9 po południu pociąg mieszany, o godzinie 6 minut 35 rano pociąg lokalny

Do CZERNIOWIEO: o godz. 6 minut 30 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 15 po południu i o godz. 11 min. 10 w nocy pociąg mieszany.

Do PODWOŁOCZYSK: z głównego dworca o godz. 6 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 minut 38 po południu i o godz. 10 minut 36 wieczór pociąg mieszany.

Do PODWOŁOCZYSK: z dworca Podzamecz o godz. 6 min. 3 rano pociąg pospieszny, o godz. 1 min. 4 po południu i o godzinie 11 wieczór pociąg mieszany.

Do STANISŁAWOWA na Stryj, rano o godz. 7 min. 5 pociąg mieszany, wieczór o godz. 7 min. 10 pociąg omnibusowy i o godz. 11 mit. 30 przed połud. pociąg lokalny Lwów-Szezerzec.

Dyspozycja obiadowa

na Wtorek 10. lipca 1883.

Objad droższy:

Objad tańszy:

Zupa wątrobianą.
Befsztek (a la Chateaubriand)
Grzybki duszone z sadzonymi jajami.
Gęś z ogórkową sałatą.
Strudel z czereśni i wiśni.

Rosół z kaszką krajaną.
Sztuka mięsa z sosem czosnykowym.
Gulasz cielęcy z knedlami.

Ktoby pragnął mieć wyjaśnienia o której z podawanych tu petraw, otrzyma je po nadesłaniu 20 ct. w markach listowych do *Kurjera Lwowskiego* pod napisem „Wakri“.

Nadesłane.

Artykuły w dziale „Nadesłane“ nie pochodzą od Redakcji, nie bierze też ona na siebie żadnej za nie odpowiedzialności.

KONCERT muzyki wojskowej 24. pułku piechoty ks. Parma codziennie w pałacu za Żółkiewską rogatką u K. Janowicza. 609

Dr. Wenanty Piasecki

specjalista-wodolekarz ze Lwowa, ordynuje w tym roku, jak lat poprzednich, w swoim zakładzie przyrodolecznictwem na Klemensówce w Zakopanem.

Poczta i telegraf w miejscu. Kuchnia dla chorych w własnym zarządzie, stosownie do potrzeby z mięsem i bez mięsa, wedle przepisu lekarza. Prospekta i cenniki rozsyła na żądanie zarząd. 115 c.

Herbatę Karawanową

ładem sprowadzaną

tylko w jednym gatunku funt wagi rosyjskiej po

zł. 3 poleca skład materiałów

Adolfa Inlendera

183

w Brodach.

Galic. Bank kredytowy

wydaje od 10. Listopada z. r. począwszy

$4\frac{0}{10}$ asygnaty kasowe
z 30-dniowym wypowiedzeniem.

$4\frac{1}{2}\frac{0}{10}$ asygnaty kasowe
z 60-dniowym wypowiedzeniem,

zaś wszystkie dotychczas w obiegu będące asygnaty kasowe z 30-dniowym terminem mogą być bez poprzedniego wypowiedzenia zamienione na $4\frac{1}{2}\frac{0}{10}$ z 60-dniowym terminem i w tym celu należy takowe do wymiany kasie galicyjskiego Banku kredytowego we Lwowie, ul. Jagiellońska l. 3, przedłożyć. 57b

Dyrekcja.

NAKŁADEM KSIĘGARNI

F. H. Richtera

we LWOWIE, wyszedł

DOBRY TON

PRZEWODNIK TOWARZYSKI I SALONOWY
według dzieła pani ALQ napisała

Helena z hr. Russockich Włoczyńska.

TREŚĆ: O uprzejmości. — O zachowaniu się w kościele. — O grzeczności i dobrym tonie w kole rodzinnem. — O dobrym tonie w stosunkach z przełożonymi, również o grzeczności w stosunkach z podwładnymi. — O dobrym tonie na wsi. — O dobrym tonie w podróży. — O polowaniu. — O korespondencji. — O dobrym tonie przy jedzeniu. — O grzeczności w salonie i na balu. — Jeszcze słów kilka o wizytach, również o posyłaniu kart życzeń i t. d. O dobrym tonie przy urodzinach, podczas obrzędu chrztu i pierwszej komunii. — O zwyczajach przed ślubem i po ślubie. — O żałobie. — O dobrym tonie kosmopolitycznym. — O prawdziwej elegancji w toalecie. — O paleniu cygar. — O dobrym tonie w umeblowaniu. — Kwiaty i kobiety. — Uwagi ogólne.

Cena 2 zł. w. a. — w prawdziwie eleganckiej oprawie 3 zł.

Wszystkie farby, stosownie do żadanego odcienia, w suchym stanie, jak również już rozpuszczone w czystym lnianym oleju (nie żywicznym oleju, którego 100 kilogr. kosztuje tylko 20 złr); w tym celu na mej maszynie mialkoroztarte, i podług życzenia bądź w stanie ojęgłym bądź już zupełnie do użytku rozpuszczone.

Wszystkie prawdziwe oleje lniane, lakiery i pokosty alkoholiczne, pod moją gwarancją, iż nie są fałszowane, po cenach jak najbardziej przystępnych!

Podnoszę z naciskiem „moją gwarancję“, gdyż fałszowanie prawie każdego towaru, stało się w dzisiejszych czasach zwyczajem. Podaniem wrzekomo prawdziwej jakości i efektownem opakowaniem nęca odbiorców i każą im płacić cenę towaru prawdziwego, z czego oczywiście sami dozywają olbrzymie korzyści, gdyż w ten sposób stwarzają ciągle nowe potrzeby, co wszystko nie tak prędko ma miejsce w obec prawdziwego rzetelnego towaru.

O. T. WINKLER

608

we Lwowie.

TOWARZYSTWO

GALICYJ. KASY ZALICZKOWEJ

we Lwowie, Rynek l. 17.

Stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką
przyjmuje wkładki na książeczki oszczędności
oprocentowując takowe po 6% rocznie

Kasa Towarzystwa zwraca wkładki:

od 100 do 500 złr. za 30-dniowym wypowiedzeniem
" 500 " 1000 " za 60-dniowym " "
" 1000 i resztę kap. za 90-dniowym " "

Udziały oprocentowują się od dnia wkładki.

147

DYREKCJA

TERRAZZO

(posadzka kamienna)

wykonuje

Jan Odorico w Wiedniu.

Bliższej wiadomości udziela i zamówienia przyjmuje

ARNOLD WERNER

we Lwowie.

382

Fortepiany, Pianina i Harmonie

dobrze i trwałe w składzie

Jana Sliwińskiego

we Lwowie ul. Chorążczyzny l. 9.

125

Magazyn J. Drexlera i Synów

Lwów, plac Kapitulny l. 2.

poleca świeżo otrzymane, we wielkim wyborze:
Piłtwa i stołowa bieliznę pierwszorzędną fabryk.
DRELISZKI liberyjne i materacowe.
Satyny i kretony najmodniejsze francuskie.
Bieliznę męską, pończochy, skarpetki.
Schirtingi i Schyfony Schrolla Syna.
Pościel kompletną, własnego wyrobu.
Kobryna i kielimne
Dywany angielskie, kapy gobelinowe i pikowe,
Kocyki na łóżka, koce na konie i Grefenberskie. 377

W nowo otworzonym składzie

A. PAULO

malarz szyldów i lakiernik
ul. Ślusarska l. 3 (Chorążczyzna)
WE LWOWIE. 411

żelaznych

Krzyżów

degrubkowych

zwłasnej pracowni,
lakierowanych i złożonych,
za bardzo przystępną cenę
sprzedaje od 4 złr. i wyżej

„ZAWAŁÓW“

ZAKŁAD WODOLECZNICZY

Franciszka Medweja

odnowiony i urządzony z wszelkimi wygodami, zaopatrzony w doborową kuchnię i wzorową usługę, przyjmuje chorych tylko za porozumieniem listownem. — Lekarz zakładowy
Dr. Aleks. Medwej.

ZYGMUNT BACZEWSKI

poleca swój Skład

Chińskiej Herbaty, Cukru i Kawy
rumów zagranicznych,

BOZOLISÓ

likierów francuskich i gdańskich
jakoteż

spirytusu rafinowanego

WÓDEK W RÓŻNYCH GATUNKACH

przy placu Halickim Nr. 2,

obok p. St. Buszaka. 74

Wszystkie powyższe artykuły sprzedają się en gros i en detail po cenach fabrycznych.

OSOBNY POKÓJ DO ŚNIADAŃ

Znakomite

Mydło „Ihnatowicza“

do prania bielizny.

Zalety: suche, bezwonne, czyste, dobrze oczyszczające bieliznę, i tanie, bo kilo kosztuje tylko 48 ct.
Krochmal brylantowy, do nadania bieliznie połysku, białości i sztywności z polskim opisem użycia. 4 pakietki w jednej paczce kosztują tylko 12 ct.

Soda czysta do prania bielizny kilo 16 ct.

Krochmal istotnie pszenny do gotowania, kilo 40 ct.

Krochmal ryżowy do nacierania, kilo 50 ct.

Farbki w tabliczkach, w proszku i gałeczkach najprzedniejsze, pakietki po 2, 4 i 10 ct.

Wosk biały, guma arabska, borax, steoryna, chlorek wapniowy, po 2, 4 i 10 ct.

Nabyć można w sklepie perfum i kosmetyków upiększających

JANA IHNATOWICZA,
ul. Kopernika nr. 3. 295

Niezawodny środek

na wygubienie nagniotków, brodawek i innych podobnych narośli skórnych bez bólu i bez żadnego niebezpieczeństwa.

Cena flakonu 50 ct.

Wstrzykiwanie i kapsułki z rośliny „MATICO“ w słabościach męskich nieoceniony środek
polecą Apteka

K. Krzyżanowskiego

we Lwowie.

Cena flaszki wstrzykiwań 40 ct.
Kapsulek 80 ct. 5

Zakopane.

Z początkiem maja rozpoczyna się wiosenny okres leczniczy hydrohelio-elektroterapii w połączeniu z gimnastyką leczniczą w tej stacji klimatycznej tatrzańskiej.

Zwraca się uwagę interesowanych, że kuracje wiosenne są i tańsze i prędsze wydają wyniki.

Dr. Walenty Piasecki

właściciel i kierownik zakładu przyrodolecznicy na Kle-mensówce w Zakopanem.

PARASOLE
w wielkim wyborze, bawełniane, wełniane i jedwabne. Pluszcze gumowe i kalosze
polecają najtaniej:
BRACIA LANGNER
Lwów ul. Halleka l. 19.
546-f

KALENDARZ POWSZECHNY

Różowego Domina

na rok 1884 (rok II.)

zastosowany do potrzeb mieszkańców Galicji wraz z ilustrowanym humorystyczno-satyrycznym noworocznikiem

„C H O C H L I K A“

zaczął się drukować z dniem 1. Czerwca b. r. w nakładzie znacznie powiększonym i poprawionym.

Cena 50 ct. 1 tuzin 4 złr. 50 ct.

Wydawnictwo przyjmuje **ogłoszenia** za cenę 24 zł. cała stronnica, 12 złr. pół stronnicy a 6 złr. za ćwierć stronnicy.

Upraszamy także tych panów, którzyby się szczerze sprzedawaniem tego kalendarza zająć chcieli, o spieszne zgłoszenie się, jeżeli chcą przystępne i korzystne warunki otrzymać.

Wydawnictwo Różowego Domina.

ROZOWE DOMINO

TYGODNIK SATYRYCZNO - HUMORYSTYCZNY

ilustrowany,

do którego dołącza się:

Dodatek polityczny, społeczny i literacki („Kurjer Lwowski“)

oprócz tego jeszcze

dodatek powieściowy w formie książkowym.

Wydawca: Fran. Henryk Richter. Redaktor: Włodz. Zagórski (Chochlik).

Prenumerata miejscowa i zamiejscowa wynosi: rocznie 10 zł., półrocznie 5 zł., kwartalnie 2 zł. 50 ct., miesięcznie 85 ct.

Numer pojedynczy kosztuje 20 ct.

Bezpłatna premia dla abonentów rocznych.

Abonenci składający *całoroczną* przedpłatę w kwocie 10 złr. w naszej Administracji, nabywają tem samem prawo do bezpłatnej premii (oprócz Kalendarza Różowego Domina) mianowicie wybierać mogą z dzieł, których spis na żądanie dostarczamy, *dwie Serje*, zawierające 100 arkuszy Powieści, Nowelli etc. ilustrowanych, gratis — albo dwa olejodruki:

„Przed Jarmarkiem“ lub „Powrót z Jarmarku“ (Loefflera).

Abonenci, którzy płać miesięcznie lub kwartalnie, a mają zamiar cały rok pozostać nam wiernymi, otrzymają Kalendarz „Różowego Domina“ z ilustrowanym humorystyczno-satyrycznym *Noworocznikiem Chochlika gratis i franco*, oraz otrzymać mogą abonenci za wyjątkowo bardzo niską cenę dzieła literatury rozrywkowej, które od czasu do czasu w naszym piśmie ogłaszamy.

Administracja „Różowego Domina“ we Lwowie, ul. Akademicka l. 3.

